

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญ
พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. ความมุ่งหมายของกฎหมาย

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๗๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ทำให้บทบัญญัติดังกล่าวไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ประกอบกับการให้กู้ยืมเงินที่มีการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราหรือการเรียกเอาประโยชน์อื่นนอกจากดอกเบี้ย ไม่ว่าจะเป็นเงิน สิ่งของ หรือ โดยวิธีใดๆ ยังเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๒. สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย

พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๒.๑ กำหนดองค์ประกอบความผิดในการให้กู้ยืมเงินหรือกระทำการใดที่มีลักษณะเป็นการอำพราง การให้กู้ยืมเงิน โดยมีลักษณะการกระทำความผิดต่อไปนี้ เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา

- เรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด
- กำหนดข้อความอันเป็นเท็จในเรื่องจำนวนเงินกู้หรือเรื่องอื่นใดไว้ในหลักฐานการกู้ยืมหรือตราสารเปลี่ยนมือ โดยมีเจตนาพิเศษเพื่อปิดบังการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด
- กำหนดจะเอาหรือรับเอาประโยชน์อื่นนอกจากดอกเบี้ย ไม่ว่าจะเป็นเงินหรือสิ่งของ เช่น เครื่องประดับ ซึ่งเมื่อคำนวณแล้วประโยชน์ที่ได้รับนั้นเกินกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กฎหมายกำหนด

๒.๒ กำหนดให้บุคคลที่ได้สิทธิเรียกร้องจากบุคคลอื่น โดยรู้ว่าเป็นสิทธิที่ได้มานั้นเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วใช้สิทธิหรือพยายามถือเอาประโยชน์จากสิทธินั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิด

๒.๓ กำหนดให้นำวิธีการเพื่อความปลอดภัยในการเรียกประกันทัณฑ์บน และการห้ามประกอบอาชีพบางอย่าง มาใช้บังคับกรณีที่ศาลพิพากษาให้รอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษ ไม่ว่าจะเป็นคำขอหรือไม่

๓. บทบัญญัติที่คุ้มครองประชาชน

พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นมาตรการทางกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองลูกหนี้และเพื่อควบคุมไม่ให้เจ้าหนี้เอาเปรียบลูกหนี้โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยในสัญญากู้ยืมเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะการกู้ยืมเงินนอกระบบที่ลูกหนี้ส่วนใหญ่ตกอยู่ในฐานะเสียเปรียบและมักจะถูกเจ้าหนี้กำหนดอัตราดอกเบี้ยในอัตราที่สูงมากจนลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ดังกล่าวได้ และนำไปสู่การทวงหนี้ที่ไม่เป็นธรรม ลูกหนี้ถูกข่มขู่คุกคามจากเจ้าหนี้ในที่สุด

หมายเหตุ คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบและยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ